

Inventaris van het archief van A. Steketee en familie

(1844-1982)

Samengesteld door Janna Leguyt

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 232
1988

Inleiding¹

A.Steketee (1846-1913)

Adriaan Steketee werd op 26 augustus 1846 te Nieuwdorp geboren als oudste zoon van Christiaan Steketee (1819-1882) en Johanna Sara van Overbeeke (1823-1905). Zijn vader, predikant bij de Afgescheiden gemeente ter plaatse, was een man van aanzien; vele malen werd hij afgevaardigd naar de Synode en tot zijn dood was hij curator van de in 1854 opgerichte Theologische School te Kampen.

Zijn eerste onderwijs ontving Adriaan op de plaatselijke dorpsschool. Daarna was hij leerling op een kostschool te Gorkum en tussen 1861 en 1863 bezocht hij het gymnasium te Middelburg, waar hij blijkens twee herinneringen aan een prijsvraag,² een goede leerling was. Op de Theologische School te Kampen was hij tot 1866 ingeschreven bij de gymnasiumafdeling en op 16 juli 1869 werd hij tot kandidaat in de theologie bevorderd.

Tussen 1869 en 1872 was A. Steketee werkzaam als christelijk gereformeerd predikant te Zaamslag. In 1872 werd hij benoemd tot docent aan de Theologische School, waar hij het onderwijs in de vakken Grieks, Latijns en Hebreeuws op de gymnasiumafdeling voor zijn rekening nam. Nu en dan liet de orde in zijn lessen te wensen over. Bovendien waren de resultaten van de examens niet altijd bevredigend.³

Op 23 augustus 1882 werd Steketee gedwongen ontslag te nemen als docent aan de Theologische School. Na dit, voor hem onverwachte, ontslag trok hij zich terug in Zeeland. Aanvankelijk in Terneuzen en later te Heinkenszand, waar hij op 18 januari 1913 overleed.

Na het overlijden van Steketee werden de vele boekjes en bundeltjes aangetroffen waarin hij sinds zijn studentenjaren zijn gedachten had genoteerd. Hij was geïnteresseerd in de klassieken, theologie, wijsbegeerte en taalkunde, maar hij schreef ook proza en poëzie.

Enkele van Steketee's werken zijn reeds tijdens zijn leven gepubliceerd. Na zijn dood verscheen in 1914, onder redactie van A. Goslinga, *Gedachten van een Christen-Denker*.

Over de collectie

De collectie A. Steketee en familie bestaat voor het grootste deel uit manuscripten van A. Steketee en stukken over zijn docentschap aan de Theologische School te Kampen. Gezien de relatief grote hoeveelheid documentatiemateriaal is het beter van een collectie te spreken dan van een archief. Vanwege het diverse karakter van de stukken is voor de volgende

¹ Gebruikte literatuur: Goslinga, S.S., red., *Christiaan Steketee (1782-1864) en zijn geslacht*, Rotterdam, 1961; Grosheide, F.W. Itterzon, G.P. van, red. *Christelijke Encyclopedie*, Kampen 1961, deel 6, pag. 259 en Hoekstra, P, Postma, F, Veenhof, J, *Het nachtelijk ontslag. Waarom de Kamper docent A.Steketee in 1882 moest gaan*, Delft, 1982.

² Inventarisnummers 2 en 3.

³ Zie Hoekstra, 1982, pag. 9.

indeling gekozen. Na de op A. Steketee betrekking hebbende persoonlijke stukken volgen de stukken betreffende de familie. Hierin zijn vooral gegevens over het ontslag van Steketee te vinden. De documentatie over Steketee en de Kamper Theologische School is daarna opgenomen.

De verzameling, voorzien van een magazijnlijst, werd door Chr. Melse rond 1966 aan de bibliotheek van de Vrije Universiteit geschonken. Na de oprichting van het Historisch Documentatiecentrum in 1971 werd het aldaar gedeponereerd. De magazijnlijst is onder nummer 25 in de inventaris beschreven.

Bij de inventaris behoren acht bijlagen. Er is een index op afzenders van brieven toegevoegd.

Januari 1988

Janna Leguyt

Toevoeging 1993

In 1993 werd van de familie een aantal delen en banden ontvangen. De beschrijving is niet in de inventaris ingewerkt. De stukken zijn als geheel bij elkaar gehouden en dals zodanig, kort beschreven.

Plaatsingslijst

A. Persoonlijke stukken

- 1 Nieuwjaarswens van A. Steketee aan zijn ouders, 1860.
1 stuk
- 2 *Theokrits idyllen*, waarin geplakt een herinnering aan een prijsvraag van het gymnasium te Middelburg, 1862.
1 deel
- 3 *Nederlands opstand tegen Spanje*, waarin geplakt een herinnering aan een prijsvraag van het gymnasium te Middelburg, 1863.
1 deel
- 4 Testament van A. Steketee, z.d.
1 stuk

B. Leraar aan de Theologische School te Kampen

(Zie ook E. Stukken van de familie)

- 5 Telegram waarin de benoeming aan de Theologische School wordt aangekondigd, 1872.
1 stuk
- 6 Aanstellingsbrief van de Theologische School, 1872.
1 stuk
- 7 Concept van *Protest tegen een paar Artikelen van de Synode der Christelijk Gereformeerde Kerk gehouden te Zwolle*, 1883.
1 stuk
- 8 Brief van S. van Velzen aan A. Steketee houdende een voorstel tot herbenoeming aan de Theologische school, 1885.
1 stuk
- 9 Foto van A. Steketee als docent tussen de studenten te Kampen, z.d.
1 stuk

C. Handschriften

- 10 Manuscripten over theologie, 1869 en z.d.
1 pak
 N.B. Zie bijlage 1.
- 11 Manuscripten over filosofie, 1870-1886 en z.d.
1 pak
 N.B. Zie bijlage 2.
- 12 Manuscripten over taalkunde, 1885 en z.d.
1 pak
 N.B. Zie bijlage 3.
- 13 Proza, 1886-1884 en z.d.
1 pak
 N.B. Zie bijlage 4.
- 14 Poëzie, 1868-1886 en z.d.
1 pak
 N.B. Zie bijlage 5.

D. Gepubliceerd werk

- 15 Kranten, brochures en boeken, 1872-1964.
1 pak
 N.B. Zie bijlage 6.

E. Stukken van de familie

- 16 Brief van Ch. Steketee houdende een uitnodiging om te preken,
1844.
1 stuk
- 17 Stukken betreffende het ontslag van A. Steketee als docent aan de
Theologische school, 1882-1883.

1 omslag
- 18 Brieven betreffende het ontbreken van het portret van A. Steketee
op de gedenkplaat ter gelegenheid van het 60 jarig bestaan van de
Theologische school, 1913-1914.
1 omslag
- 19 Drukproef van A. Steketee, *Beschouwingen van een
Christendenker* onder redactie van A. Goslinga, 1913-1914.
1 deel
- 20 Brief van A. Goslinga over A. Steketee, 1954.
1 stuk

- 21 Brief van Ch. Steketee over A. Steketee, 1957.
1 stuk

F. Overige stukken

- 22 Documentatie over A. Steketee, 1876-1982
1 pak
N.B. Zie bijlage 7.
- 23 Documentatie over de Theologische School, 1882-1963.
1 pak
N.B. Zie bijlage 8.
- 24 Tekeningen in oostindische inkt, vermoedelijk van A. Steketee,
z.d.
2 stukken
- 25 Magazijnlijst van de collectie Steketee, door Chr. Melse, 1966.
1 stuk

BIJLAGEN

De in de bijlagen 1 tot en met 5 opgenomen titels zijn thematisch gerangschikt. Omdat binnen de thema's geen chronologische ordening mogelijk was, is gekozen voor een alfabetische volgorde.

De titels binnen bijlage 6 zijn na de thematische indeling op chronologische volgorde gebracht. De titels in de bijlage 7 en 8 zijn strikt chronologisch gerangschikt.

BIJLAGE 1

Manuscripten over theologie

Bundel preken.

De Apocryphen des Ouden testaments en het Nieuwe testament.

Bijschriften bij bijbelteksten.

Lucas II:34, uit *de Getuigenis*, 1869.

N.B. Gedeeltelijk gedrukt, gedeeltelijk geschreven.

Raapsel in het korenveld der heiligen schriften.

Twee kwade beginselen.

BIJLAGE 2

Manuscripten over filosofie

Bundeltje allerlei.

Gedachten over verschillende onderwerpen, 1870-1886.

Wijsbegeerte in korte beschouwingen en opmerkingen. 27 delen.

(Deel 7 'de Vreetwereld' gepubliceerd in *Almanak S.S.R.*, 1916.)

BIJLAGE 3

Manuscripten over taalkunde

Citaten van Latijnse schrijvers.

Bloemlezing Latijnse schrijvers over het Christendom, 1885.

Verzamelde citaten van Latijnse schrijvers naar thema gerangschikt.

Vertalingen.

Vertalingen van diverse auteurs, 8 delen.

Vertaling van Sofokles Antigone.

Vertaling van Francesca van Rimini.

BIJLAGE 4

Proza

Verhalen.
De Godsdienstige Drijver + Het Schemeruurtje.
De pinksterblom.
Het Raadsel. Een Zeeuwsch verhaal, 1884. (Bevat tekeningen)
De reizende kunstenaar.
De Ridder met den Rooden band. (Bevat tekeningen)
De Ring. Een Zeeuwsch verhaal, 1875.
Het Schemeruurtje.

Overig proza

Brieven van lichtlievenden, 1868.
De geheimzinnige kast. Een klucht.
Triumf der liefde. Een dichtspel.

BIJLAGE 5

Poëzie

Epigrammen.
3764 Epigrammen met bijvoegsels.
Spreekjes I.
Spreekjes II.

Godsdienstige gedichten

Bijbelse en Godsdienstige dichtjes na '70 I.
Bijbelse en Godsdienstige gedichtjes sinds 1870 II.
Godsdienstige dichtjes.
Liederen Sions 1868-1878.

Overig dichtwerk

Dichtjes na '84.
Dichtjes op Flakkeschen trant.
Enkele regels uit de vaderlandse geschiedenis.
Grote verzameling dichtwerk.
Kinderboekje. (Bevat ook proza)
Kleine dichtjes vanaf '86.
Kleinere dichtjes na '86.
De mislukte reis van Kees (Ter gelegenheid van het huwelijk van X & Y).
Transvaalgedichtjes.
Bundel gedichten van A. Steketee. (Typoscript)

BIJLAGE 6

Gepubliceerd werk van A.Steketee

Theologie en filosofie

- Iets over het nut der wetenschappen.* Rede, Den Haag, 1872.
Gedachten over onzen diepen val en de verlossing die in Jezus Christus is, Kampen, 1872 en Goes, 1915.
‘Stemmen uit de Oude Wereld in verband met het Christendom.’
De Vrije Kerk, III, 1877.
‘Een vagebond uit den eersten Christentijd.’ *De Vrije Kerk*, V, 1879 (Een pagina ontbreekt).
Beschouwingen van een Christendenker, Kampen, 1914. Red. A. Goslinga.
De Vreetwereld, 1916.

Proza

- Harold, koning van Denemarken of De Ongeloovige. Een treurspel*, Kampen, Kampen, 1872.
De spelbrekers van het wereldfeest. Hoofdstuk 3 van Daniel in de vorm van een dialoog., Kampen, 1883.

Poëzie

- Vijf getypte afschriften van puntgedichten gepubliceerd in 1871 en 1914.
Zeventien exemplaren van *De Reformatie* bevattende een gedicht, 1962-1964.
Drie getypte afschriften van gedichten gepubliceerd in *De Bazuin*, 1954.

BIJLAGE 7

Documentatie over A. Steketee

- Tweënvijftig artikelen in kranten en tijdschriften. Onder andere:
Zes nummers van *de Reformatie* met een artikelenreeks van A. Goslinga, 1925.
Vier nummers van *De Rijnlandse Kerkbode* met een artikelenreeks van J.W. Gunst, 1926.
Negen nummers van *De Bazuin* met een artikelenreeks van W. de Graaf, 1954.
J.P. Tazelaar, *Docent A. Steketee*, 1913.
Samenvatting van een artikel verschenen in het *Calvinistisch weekblad*, 1937, over de periode dat A. Steketee werkzaam was als predikant te Zaamslag.
P.J. Meertens over A. Steketee, typoscript, 1944, tekst voor een boek.
J.P. Tazelaar, ‘Docent A. Steketee (1846-1913)’, themanummer *Gereformeerd Studieblad*, 1953.
S.S. Goslinga, red., *Christiaan Steketee en zijn geslacht (1782-1864)*, typoscript, Rotterdam, 1961.

P. Hoekstra, F. Postma en J. Veenhof, *Het nachtelijk ontslag. Waarom de Kamper docent A. Steketee in 1882 moest gaan*, Delft, 1982.

BIJLAGE 8

Documentatie over de Theologische School

- ‘Verslag van de Synode der Christelijk Gereformeerde Kerk gehouden te Zwolle 15-30 augustus 1882.’ *De Vrije Kerk*, VIII, 1882.
- Getypt afschrift van de comitévergadering der Synode van Zwolle, 1882.
- Getypt afschrift van pagina 37 en 38 van het boek *Onder veilige hoede. De Theologische School te Kampen, 1854-1924*, door H. Bouwman, 1924.
- Getypt afschrift van de pagina’s 110 tot 112 van het boek *Een monument der Afscheiding, de Theologische Hogeschool van de Gereformeerde Kerken in Nederland, 1854-1954*, door W. de Graaf, 1955.
- Overdruk uit de *Almanak van het Corpus Studiosorum in Academici Campensi Fidel Quadrat Intellectum*. Een beschrijving van de eerste halve eeuw Kamper Studentengemeenschap door J. Kamphuis, 1963.

- A. Steketee, *Beschouwingen van een christen-denker. Uit de nagelaten geschriften van A. Steketee*, Kampen 1914.
- A. Steketee, *Gedachten over val en verlossing*, Goes, 1915.
- W.J. Goslinga e.a. (red.), *Annuaireum der Societas Studiosorum Reformatorum, 1916*, Rotterdam 1916.
- Manuscript, ‘Geschiedenis der godsdiensten door prof. J.I. Doedes, 1879.
1 deel
- Manuscript, klad gedichten, epigrammen e.d.,
1 deel
- Manuscript, ‘De ring. Een Zeeuwsch verhaal voor A. v. Leewych’, 1875.
1 deel
- Ch. Melse, *Zegevierende liefde*, gedichten van Adriaan Steketee uit zijn nalatenschap bijeengebracht door Chr. Melse, typoscript.
2 banden
- Tekeningen en proeve van handschriften.
1 omslag
- Knipsels, enkele brochures, fotokopieën en een brief betreffende A. Steketee.
1 omslag

Index op afzenders

J. van Andel 17

J. Boekes 18

E.J. Bosch 18

W.H. Gispen 5, 6, 17.

A. Goslinga 20

S.T. Goslinga 17, 18.

L. Lindeboom 6.

A. Steketee 1, 17.

Chr. Steketee(sr) 16

Chr. Steketee(jr) 21

J. Steketee 18

S. van Velzen 8